

Algemene voorwaarden van Interieuratelier Panis (eenmanszaak), KvK nr. 30222664

1. Definities

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

Opdrachtnemer: Interieuratelier Panis (eenmanszaak), gevestigd te (3956 XJ) Leersum, Koningin Julianalaan 11, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 30222664, hierna ook 'Panis';

Opdrachtgever: degene met wie Panis in de hoedanigheid van ondernemer een overeenkomst tot (ver)koop, respectievelijk van opdracht of aanneming van werk heeft gesloten, alsmede degene aan wie Panis een offerte heeft uitgebracht;

Dagen: alle kalenderdagen;

Meer/minderwerk: door de opdrachtgever gewenste toevoegingen aan of verminderingen van het overeengekomen werk, die leiden tot bijbetaling bovenop of verlaging van de overeengekomen prijs.

2. Aanbod, informatie en totstandkoming overeenkomst

2.1 Alle offertes van Panis zijn vrijblijvend, tenzij dat uitdrukkelijk anders in de offerte wordt vermeld.

2.2 De offertes van Panis zijn geldig gedurende een termijn van veertien (14) dagen na dagtekening van de offerte, tenzij anders aangegeven. Tenzij anders aangegeven, is Panis slechts aan de offertes gebonden indien de aanvaarding hiervan door de opdrachtgever schriftelijk binnen veertien (14) dagen wordt bevestigd.

2.3 Indien de aanvaarding door de opdrachtgever (ook op kennelijk ondergeschikte punten) afwijkt van het in de offerte opgenomen aanbod is Panis daaraan niet gebonden. De overeenkomst komt dan niet conform deze afwijkende aanvaarding tot stand, tenzij Panis anders aangeeft.

2.4 Een samengestelde offerte/prijsopgave verplicht Panis niet tot het verrichten van een gedeelte van de opdracht tegen een overeenkomstig deel van de in de offerte opgegeven prijs.

3. Verplichtingen van de opdrachtgever

3.1 De opdrachtgever is gehouden Panis tijdig alle informatie te verstrekken, welke Panis naar zijn oordeel voor een correcte uitvoering van de overeenkomst nodig heeft. Het aanbod is gebaseerd op de daartoe door opdrachtgever verstrekte informatie (waaronder bijvoorbeeld een tekening en bouwkundige informatie), waarbij Panis mag vertrouwen op de juistheid en volledigheid daarvan. De door de opdrachtgever verstrekte informatie zal als uitgangspunt dienen voor de totstandkoming van de overeenkomst. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Panis verstrekte informatie, ook indien deze van derden afkomstig is.

3.2 De opdrachtgever zorgt er voor dat Panis tijdig kan

beschikken:

- over de voor het uitvoeren van de werkzaamheden benodigde gegevens en goedkeuringen (zoals bijvoorbeeld bouwvergunningen en ontheffingen);

- over het gebouw, het terrein of het water, waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;

- over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van bouwmaterialen en hulpmiddelen;

- over aansluitingsmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming, gas, perslucht en water.

3.3 Indien de voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde gegevens niet tijdig aan Panis zijn verstrekt, heeft Panis het recht de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten -volgens de gebruikelijke tarieven van Panis - bij de opdrachtgever in rekening te brengen.

3.4 De kosten van het benodigde gas, water en elektra zijn voor rekening van de opdrachtgever.

3.5 De opdrachtgever dient er voor te zorgen dat de door derden te verrichten werkzaamheden, welke niet tot de met de Panis overeengekomen werkzaamheden behoren, zodanig en zo tijdig worden verricht dat de uitvoering van het werk daarvan geen vertraging ondervindt.

4. Uitvoering van de overeenkomst

4.1 Panis zal de overeenkomst naar beste inzicht en vermogen en in overeenstemming met de eisen van goed vakmanschap uitvoeren. Een en ander op grond van de op dat moment bekende stand der techniek.

4.2 Indien en voor zover een goede uitvoering van de overeenkomst dit vereist, heeft Panis het recht werkzaamheden te laten verrichten door derden. Zulks voor rekening van de opdrachtgever.

4.3 Indien is overeengekomen dat de overeenkomst in fasen zal worden uitgevoerd kan Panis de uitvoering van die onderdelen die tot een volgende fase behoren opschorten totdat de opdrachtgever de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.

4.4 Het aangenomen werk en de uitvoering daarvan zijn voor rekening en risico van Panis met ingang van het tijdstip van aanvang tot en met de dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.

4.5 Panis wordt verondersteld bekend te zijn met de voor de uitvoering van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voor zover deze op de dag van de offerte gelden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor haar rekening.

4.6 Panis is verplicht de opdrachtgever te wijzen op onvolkomenheden in door of namens de opdrachtgever voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in door de opdrachtgever ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen, voor zover de Panis deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.

5. Afwijkingen van ontwerp

Afwijkingen van geringe betekenis tussen enerzijds het geleverde werk van Panis en anderzijds het oorspronkelijke ontwerp kunnen geen reden vormen voor afkeuring, korting, schadevergoeding of ontbinding van de opdracht. Afwijkingen die, alle omstandigheden in aanmerking genomen, in redelijkheid geen of een ondergeschikte invloed hebben op de gebruikswaarde van het ontwerp, worden steeds geacht afwijkingen van geringe betekenis te zijn.

6. Wijzigingen en meer/minderwerk

6.1 Door de opdrachtgever na het verstrekken van de opdracht, respectievelijk het tot stand komen van de overeenkomst met Panis, alsnog verlangde wijzigingen in de (uitvoering van de) overeenkomst moeten door de opdrachtgever schriftelijk aan Panis worden gemeld, vóórdat Panis een aanvang met de uitvoering van de overeenkomst heeft gemaakt. Deze wijzigingen worden pas onderdeel van de tussen Panis en de opdrachtgever gesloten overeenkomst nadat Panis deze wijzigingen schriftelijk heeft aanvaard, dan wel met uitvoering daarvan is begonnen. Indien de door de opdrachtgever gewenste wijzigingen naar het oordeel van Panis een deugdelijke uitvoering van overeenkomst onmogelijk maken, is Panis gerechtigd op deze grond de overeenkomst met de opdrachtgever buitengerechtelijk te ontbinden. Panis is in dit geval niet aansprakelijk voor enige dientengevolge door de opdrachtgever geleden schade, van welke aard en omvang dan ook. Problemen, voortkomend uit de wijzigingen zijn altijd voor rekening en risico van de opdrachtgever.

6.2 Indien Panis de wijzigingen in de oorspronkelijke overeenkomst aanvaardt of met de uitvoering daarvan is begonnen, is de opdrachtgever verplicht alle daaruit voortvloeiende (extra) kosten als kosten van meerwerk aan Panis te voldoen, onverminderd de overige betalingsverplichtingen van de opdrachtgever ter zake van de met Panis gesloten overeenkomst.

6.3 Indien bedoelde wijzigingen tot gevolg hebben dat vertraging in de uitvoering van de overeenkomst ontstaat, zullen de door Panis opgegeven termijnen worden verlengd met de periode van de vertraging. Panis is ten aanzien van de hieruit voortvloeiende vertraging nimmer aansprakelijk jegens de opdrachtgever.

6.4 Indien Panis voor het overige meent dat sprake is van meerwerk, zal zij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling doen aan de opdrachtgever. Panis zal de opdrachtgever daarbij tevens een indicatie geven van de gevolgen voor de termijn van de voltooiing van de uitvoering van de overeenkomst, alsmede van de aan het meerwerk verbonden kosten.

6.5 Indien de opdrachtgever niet binnen vier werkdagen na de ontvangst van de in lid 4 bedoelde mededeling van Panis heeft laten weten bezwaar te hebben tegen het meerwerk, wordt de opdrachtgever geacht dit meerwerk te hebben aanvaard en is

de opdrachtgever verplicht de daaruit voortvloeiende (extra) kosten aan Panis te voldoen.

7. Termijnen, levering en levertijd.

7.1 De door Panis in verband met de uitvoering van de overeenkomst aan de opdrachtgever opgegeven termijnen/ levertijden hebben slechts een indicatieve strekking en zijn nimmer als fatale termijnen te beschouwen, ook niet indien het gaat om uiterste termijnen.

7.2 Indien buiten de in artikel 4 bedoelde gevallen de uitvoering van de overeenkomst door Panis niet binnen de overeengekomen termijn kan plaatsvinden, zal Panis de opdrachtgever zo spoedig mogelijk de termijn opgeven, waarbinnen de overeenkomst wel kan worden uitgevoerd.

7.3 Indien enige door Panis opgegeven termijn wordt overschreden, is Panis ter zake eerst in verzuim nadat de opdrachtgever Panis schriftelijk in gebreke heeft gesteld en Panis een redelijke termijn heeft gegund om alsnog aan zijn verplichtingen jegens de opdrachtgever te voldoen.

8. Prijzen en tarieven

8.1 Tenzij de opdrachtgever consument is, zijn de door Panis opgegeven prijzen en tarieven exclusief omzetbelasting en eventuele andere van overheidswege opgelegde heffingen. De prijzen en tarieven gelden voor de in de opdrachtbevestiging / offerte genoemde overeenkomst conform de opgegeven specificaties en de opgegeven periode(n).

8.2 Partijen kunnen bij het tot stand komen van de overeenkomst een vaste prijs overeenkomen.

8.3 Indien geen vaste prijs wordt overeengekomen zal de prijs worden vastgesteld op grond van het werkelijk bestede aantal uren (regie). De prijs wordt alsdan berekend volgens de gebruikelijke uurtarieven van Panis, geldende voor de periode waarin de werkzaamheden worden verricht, tenzij een daarvan afwijkend uurtarief is overeengekomen.

8.4 Bij regie kan een richtprijs worden afgegeven. Dit is een zo nauwkeurig mogelijke schatting van de uiteindelijk verschuldigde totaalprijs bestaande uit uren en/of materialen en/of overige kosten.

8.5 Tenzij anders is overeengekomen, zullen de door de opdrachtgever verschuldigde kosten maandelijks in rekening worden gebracht.

8.6 Panis heeft te allen tijde het recht alle prijsverhogende factoren die zijn ontstaan na het doen uitbrengen van de offerte dan wel de totstandkoming van de overeenkomst aan de opdrachtgever in rekening te brengen. Indien opdrachtgever een consument is, heeft de consument het recht de overeenkomst te ontbinden indien de prijsverhoging door Panis wordt gewenst binnen drie (3) maanden nadat de overeenkomst tot stand is gekomen.

8.7 Elke opdrachtgever is in geval van een prijsstijging van het vaste honorarium of uurtarief van meer dan 10% gerechtigd de overeenkomst te ontbinden. De opdrachtgever is niet gerechtigd de overeenkomst te ontbinden, indien de bevoegdheid tot verhoging van het vaste honorarium of uurtarief voortvloeit uit een bevoegdheid ingevolge de Wet.

8.8 Panis zal de opdrachtgever schriftelijk van het voornemen tot verhoging van het vaste honorarium of uurtarief op de hoogte stellen. Panis zal daarbij de omvang van, en de datum waarop, de prijsverhoging zal ingaan, vermelden.

8.9 Indien de opdrachtgever de door Panis kenbaar gemaakte verhoging van het vaste honorarium of uurtarief van meer dan

10% niet wenst te aanvaarden, is opdrachtgever gerechtigd binnen veertien (14) dagen na de bedoelde kennisgeving de overeenkomst te ontbinden tegen de in de kennisgeving van Panis genoemde datum waarop de prijs- of tariefsaanpassing in werking zou treden.

9. Overmacht

9.1 In geval van blijvende overmacht is Panis gerechtigd de overeenkomst met de opdrachtgever buitengerechtelijk door middel van een schriftelijke verklaring te ontbinden. Panis is ter zake jegens de opdrachtgever niet aansprakelijk voor enige door de opdrachtgever geleden schade, van welke aard en omvang dan ook.

9.2 In geval van tijdelijke overmacht is Panis gerechtigd de termijnen waarbinnen de overeenkomst moet worden uitgevoerd te verlengen met de tijd gedurende welke de tijdelijke verhindering geldt. Indien genoemde verhindering langer dan zes maanden duurt, kan de opdrachtgever (gedeeltelijke) ontbinding van de overeenkomst verlangen, zonder dat de opdrachtgever recht heeft op schadevergoeding, zulks onverminderd de (betalings-) verplichtingen van de opdrachtgever ter zake van het reeds door Panis uitgevoerde deel van de overeenkomst.

9.3 Indien Panis bij het intreden van de overmacht al gedeeltelijk aan zijn verplichtingen heeft voldaan of slechts gedeeltelijk aan zijn verplichtingen kan voldoen, is Panis bevoegd het reeds verrichte, respectievelijk het te verrichten deel van de overeenkomst, afzonderlijk te factureren.

10. Betaling en zekerheid

10.1 Betaling door de opdrachtgever dient binnen veertien (14) dagen na factuurdatum te geschieden op de door Panis op de offerte aangegeven wijze, tenzij schriftelijk anders overeengekomen. Alle betalingstermijnen zijn te beschouwen als fatale termijnen, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.

Elke verrekeningsbevoegdheid van de opdrachtgever/ ondernemer, uit welke hoofde en om welke reden dan ook, wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

10.2 Bezwaren tegen door Panis aan opdrachtgever/ ondernemer verzonden facturen schorten diens betalingsverplichting niet op.

10.3 Indien de opdrachtgever niet, niet tijdig of niet volledig betaalt, is hij zonder voorafgaande ingebrekestelling over het openstaande factuurbedrag de wettelijke rente verschuldigd in de hoedanigheid van opdrachtgever/ consument en de wettelijke handelsrente verschuldigd in de hoedanigheid van opdrachtgever/ ondernemer, waarbij een gedeelte van een maand voor een gehele maand wordt gerekend.

10.4 Indien de opdrachtgever in verzuim is met de (tijdige) nakoming van zijn verplichtingen worden buitengerechtelijke incassokosten conform het 'Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten 2012' berekend, onverminderd de aan Panis overigens toekomende rechten, zoals die op schadevergoeding of nakoming.

11. Reclames/klachten

11.1 Klachten over de verrichte werkzaamheden dienen door de opdrachtgever in de hoedanigheid van ondernemer binnen veertien (14) dagen na ontdekking schriftelijk per aangetekend schrijven te worden gemeld aan Panis. Deze termijn van veertien (14) dagen na ontdekking wordt

voor de opdrachtgever/consument verlengd tot twee (2) kalendermaanden. De ingebrekestelling dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming(en) te bevatten, zodat Panis in staat is adequaat te reageren.

11.2 Klachten betreffende de uitvoering van de overeenkomst door Panis geven de opdrachtgever/ondernemer nimmer het recht zijn betalingsverplichtingen ten opzichte van Panis op te schorten.

11.3 Indien Panis een klacht gegrond acht, is Panis gerechtigd de betreffende overeenkomst opnieuw uit te voeren, dan wel anderszins de klachten te (doen) verhelpen.

11.4 Opdrachtgever/ondernemer is gehouden, indien hij van oordeel is of blijft dat Panis de overeenkomst niet tijdig, niet volledig of niet behoorlijk heeft uitgevoerd, zulks onverwijld conform het in lid 1 bepaalde schriftelijk per aangetekend schrijven aan Panis kenbaar te maken en de daarop gebaseerde aanspraken binnen twaalf (12) maanden na dagtekening van de hiervoor bedoelde kennisgeving, dan wel binnen twaalf (12) maanden, nadat die kennisgeving had behoren te worden gedaan, in rechte door middel van een dagvaarding geldend te maken, bij gebreke waarvan al zijn rechten en aanspraken te dier zake vervallen door het verstrijken van de hiervoor bedoelde termijn.

12. Aansprakelijkheid

12.1 Panis is uitsluitend aansprakelijk voor door opdrachtgever/ ondernemer geleden schade voor zover deze schade wordt gedekt door een aansprakelijkheidsverzekering van Panis.

12.2 Panis is niet aansprakelijk voor enige door de opdrachtgever/ondernemer (of derden) geleden of te lijden schade, van welke aard en/of omvang dan ook, samenhangende met of voortvloeiende uit de uitvoering van de overeenkomst, daaronder begrepen schade aan in eigendom van de opdrachtgever of derden toebehorende zaken, alsmede indirecte schade, daaronder bijvoorbeeld begrepen bedrijfsschade, gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen en schade door bedrijfsstagnatie, tenzij sprake is van opzet of daarmee gelijk te stellen grove onzorgvuldigheid van Panis.

12.3 Panis is jegens de opdrachtgever/ondernemer nimmer aansprakelijk voor schade en/of kosten, van welke aard en/of omvang dan ook, die op enigerlei wijze samenhangen met of voortvloeien uit handelingen, nalatigheden, fouten en/of de kwaliteit van het geleverde werk van derden, die door Panis bij de uitvoering van de overeenkomst zijn ingeschakeld, tenzij die schade mede is veroorzaakt door opzet of daarmee gelijk te stellen grove onzorgvuldigheid van Panis.

12.4 Indien en voor zover ondanks het bepaalde in voornoemde leden op Panis enige aansprakelijkheid jegens de opdrachtgever in welke hoedanigheid en/of uit welchen hoofde dan ook mocht blijken te rusten, is deze aansprakelijkheid beperkt tot maximaal het factuurbedrag (exclusief omzetbelasting), dat aan opdrachtgever in rekening is gebracht voor de geleverde materialen/verrichte werkzaamheden waarin de oorzaak van de schade is gelegen met een maximum van € 2.500,-. Het voorgaande lijdt uitzondering in geval van opzet of daarmee gelijk te stellen grove onzorgvuldigheid van Panis. Een reeks van samenhangende schadegevallen/gebeurtenissen geldt hierbij als één schadegeval/gebeurtenis.

12.5 Voor zover in een voorkomend geval nog niet aan opdrachtgever is gefactureerd dient in voornoemde tekst voor "factuurbedrag" te worden gelezen de overeengekomen vaste

prijs of gangbare tarief dat aan de opdrachtgever in rekening zou worden gebracht voor de verrichte werkzaamheden, waarin de oorzaak van de schade is gelegen.

12.6 De opdrachtgever vrijwaart Panis voor alle aanspraken van derden ter zake van schade in verband met de door Panis uitgevoerde overeenkomsten, tenzij rechtens vast komt te staan dat deze aanspraken een gevolg zijn van opzet of daarmee gelijk te stellen grove onzorgvuldigheid van Panis en de opdrachtgever bovendien aantoonbaar dat hem ter zake geen enkel verwijt treft.

13. Opschorting en ontbinding

13.1 Indien de opdrachtgever één of meer van zijn verplichtingen (waaronder betalingsverplichtingen) jegens Panis niet, niet tijdig op niet behoorlijk nakomt, is Panis gerechtigd – onverminderd alle overige aan Panis toekomende rechten – de nakoming van haar verplichtingen jegens de opdrachtgever op te schorten totdat de opdrachtgever alsnog volledig zijn verplichtingen jegens Panis is nagekomen.

13.2 Panis heeft, naast alle overige aan haar toekomende rechten, het recht de met de opdrachtgever gesloten overeenkomst, zonder (verdere) voorafgaande ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst, door middel van een schriftelijke buitengerechtelijke verklaring te ontbinden indien:

- sprake is van blijvende overmacht als bedoeld in artikel 9 van deze algemene bepalingen;
- aan de opdrachtgever (voorlopige) surséance van betaling wordt verleend, het faillissement van de opdrachtgever wordt aangevraagd of de opdrachtgever zelf zijn faillissement aanvraagt, de opdrachtgever aan zijn schuldeisers een (onderhands) akkoord aanbiedt of (met dit doel) een vergadering van schuldeisers bijeenroept of indien met betrekking tot de opdrachtgever toepassing wordt verzocht of verleend van de Wet schuldsanering natuurlijke personen;
- de onderneming van de opdrachtgever/ondernemer wordt geliquideerd en/of de ondernemingsactiviteiten van de opdrachtgever feitelijk worden gestaakt of naar een plaats buiten Nederland wordt verplaatst.

14. Conversie

Indien en voor zover op grond van de redelijkheid en billijkheid of het onredelijk bezwarend karakter op enige bepaling in deze algemene voorwaarden geen beroep kan worden gedaan, dan komt aan die bepaling qua inhoud en strekking een zoveel mogelijk overeenkomstige betekenis toe, zodat daarop wel een beroep kan worden gedaan.

15. Partiële nietigheid

Mocht enige bepaling van deze algemene voorwaarden niet van toepassing of in strijd met de openbare orde of wet zijn, dan zal slechts de desbetreffende bepaling als niet geschreven worden beschouwd, doch zullen de overige algemene voorwaarden volledig van kracht blijven.

OVERIGE BEPALINGEN

16. Vooronderzoek

16.1 Panis adviseert de opdrachtgever haar het verrichten van een vooronderzoek op te dragen:

- indien de opdrachtgever geen programma van eisen kan verstrekken dat voor Panis als voldoende duidelijk uitgangspunt kan dienen voor het aanvangen van de werkzaamheden;

- indien het Panis onvoldoende duidelijk is of vervulling van de opdracht mogelijk is,

- in alle andere gevallen waarin Panis dit met het oog op een behoorlijke vervulling van de opdracht wenselijk acht.

16.2 Stemt de opdrachtgever in met het advies tot het verrichten van een vooronderzoek, dan stelt Panis in overleg met de opdrachtgever een schriftelijk concept van de opdracht voor een vooronderzoek op.

16.3 Stemt de opdrachtgever niet in met het advies tot het verrichten van een vooronderzoek, dan treden partijen in overleg. Bij dit overleg nemen partijen elkaars gerechtvaardigde belangen in acht.

17. Rechten van Panis op het advies

17.1 Panis of diens rechtverkrijgende(n) heeft het uitsluitend recht tot openbaarmaking, verwezenlijking en verveelvoudiging van haar ontwerpen, tekeningen, schetsen, foto's en alle andere afbeeldingen van haar ontwerp, van maquettes en modellen, alsmede van alle andere voorwerpen of informatiedragers die van haar ontwerp een afbeelding of voorstelling vormen, of die zijn bedoeld in de Auteurswet 1912 of in het Beneluxverdrag inzake de intellectuele eigendom inzake merken, tekeningen of modellen.

17.2 Panis behoudt ook, nadat zij toestemming heeft verleend tot verwezenlijking, openbaarmaking of verveelvoudiging van haar werk, de volgende rechten:

- het recht zich te verzetten tegen openbaarmaking van het werk zonder vermelding van haar naam of andere aanduiding als maker, tenzij het verzet in strijd zou zijn met de redelijkheid;
- het recht zich te verzetten tegen de openbaarmaking van het werk onder een andere naam dan de hare, alsmede tegen het aanbrengen van enige wijziging in de benaming van het werk of in de aanduiding van de maker, voor zover deze op of in het werk voorkomen, dan wel in verband daarmee zijn openbaar gemaakt;
- het recht zich te verzetten tegen elke andere wijziging in het werk, tenzij deze wijziging van zodanige aard is, dat het verzet in strijd zou zijn met de redelijkheid;
- het recht zich te verzetten tegen elke misvorming, vermindering of andere aantasting van het werk, welke nadeel zou kunnen toebrengen aan de eer of de goede naam van de maker of aan zijn waarde in deze hoedanigheid.

17.3 Onverminderd het ter zake bepaalde in de Auteurswet 1912, heeft Panis als enige het recht om van het uitwendige en inwendige van een naar haar ontwerp verwezenlijkt object foto's of andere afbeeldingen te maken en deze te verveelvoudigen en openbaar te maken, doch zij heeft de toestemming van de opdrachtgever voor het openbaar maken van foto's of andere afbeeldingen die het inwendige van het object tonen na ingebruikneming. Aan zijn toestemming kan de opdrachtgever voorwaarden verbinden.

17.4 Panis geldt in de zin van het Beneluxverdrag inzake de intellectuele eigendom inzake merken, tekeningen of modellen als de ontwerper van de tekeningen en modellen die zij in het kader van de opdracht heeft vervaardigd. Panis heeft bij uitsluiting het recht deze tekeningen en modellen te

deponeren bij het in dat verdrag bedoelde Bureau. Het ten aanzien van de rechten van Panis op het advies bepaalde is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op de aan zo'n depot te ontlene rechten.

17.5 Panis is verplicht om naar haar mening voor octrooiverlening vatbare vindingen, ontstaan tijdens en door de uitvoering van de opdracht, onverwijld onder de aandacht van de opdrachtgever te brengen.

17.6 Indien een zodanige vinding is ontstaan door uitwisseling van kennis tussen de opdrachtgever en Panis, heeft de opdrachtgever het recht op zijn naam en voor zijn rekening octrooi op die vinding aan te vragen. De opdrachtgever stelt Panis van zijn besluit daartoe onverwijld in kennis. Panis is desgevraagd verplicht de opdrachtgever bij de behandeling van de aanvraag assistentie te verlenen. De daaruit voor Panis voortvloeiende werkzaamheden zullen in onderling overleg worden vergoed.

17.7 Als de opdrachtgever een octrooi als bedoeld in dit lid verkrijgt, verleent hij om niet aan Panis een in beginsel niet overdraagbare licentie op die vinding. Bij concrete toepassing van de licentie zal Panis toestemming aan de opdrachtgever vragen, welke toestemming slechts geweigerd kan worden indien de opdrachtgever tegenstrijdige belangen met zijn bedrijf kan aantonen.

17.8 Indien de opdrachtgever van het in dit lid 6 genoemde recht geen gebruik maakt, heeft Panis het recht op haar naam en voor haar rekening octrooi voor die vinding aan te vragen. Panis stelt de opdrachtgever van haar besluit daartoe onverwijld in kennis.

17.9 Als Panis een octrooi als bedoeld in lid 8 verkrijgt, verleent zij om niet aan de opdrachtgever een in beginsel niet overdraagbare licentie deze vinding in de huidige bedrijfsvoering van de opdrachtgever toe te passen.

18. Slotbepalingen

18.1 Op alle rechtsverhoudingen tussen Panis en opdrachtgever, daaronder begrepen aanbiedingen en offertes van Panis is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

18.2 Alle geschillen die voortvloeien uit, dan wel verband houden met de rechtsverhouding tussen Panis en opdrachtgever, waar deze algemene voorwaarden op van toepassing zijn, zullen bij uitsluiting worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement waarbinnen de vestiging van Panis gelegen is en waar vanuit de werkzaamheden zijn verricht, tenzij bepalingen van dwingend recht anders voorschrijven.

